

Vídeň Rakousko

Ve Vídni v posledních letech pracují na nových úsecích metra a dálničním okruhu

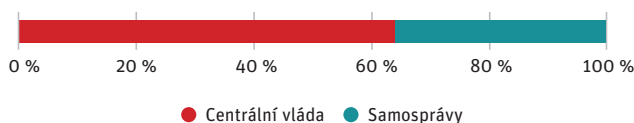
● **MĚSTO:**
1,8 mil. obyvatel

● **METROPOLITNÍ OBLAST**
2,8 mil.
(+5,1% pop. změna /5 let)

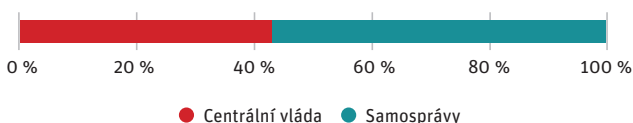
HDP: 134 % průměru HDP EU28
(-0,5% prům. roční změna HDP /5 let)

Jak fungují finance samospráv v Rakousku

VEŘEJNÉ PŘÍJMY

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Rakousko má **system dvou úrovní samospráv**. Skládá se z 9 spolkových zemí (Länder), a 2098 obcí (Gemeinden). Daňové kompetence definuje Federální ústava, Federální daňový zákon (oba z roku 1948). Vztahy mezi jednotlivými aktéry veřejné správy definuje Rakouský pakt stability (Österreichischer Stabilitätspakt) a **Zákon o daňovém vyrovnání (Finanzausgleichsgesetz – FAG)**. FAG přesně definuje rozdělení daní, transferů a nositele nákladů ve veřejném sektoru.

Přestože se jedná o federální stát, rakouské spolkové země i obce jsou do velké míry závislé na státních transferech a mají malé možnosti získávat finance přímo. **Míra fiskální autonomie neodpovídá kompetencím jednotlivých samospráv**. Vzhledem k transferům ze státní kasy nemají samosprávy motivaci navyšovat podíl vlastního financování. Aktuálně (2020) připravovaná reforma federalismu by měla řešit i fiskální autonomii obcí.

Oproti jiným federálním státům nestojí rakouské samosprávy za většinou veřejných investic (průměr ve federálních státech v OECD: 62 %, rakouské samosprávy: 41 %). V roce 2016 šlo na investice 4 % rozpočtů spolkových zemí a 10 % obecních rozpočtů. Největší podíl (35 %) investic rakouských samospráv šel v roce 2016 na hospodářské záležitosti (údržba dopravní, průmyslové a zemědělské infrastruktury). Dále pak do zdravotnictví, vzdělávání a ostatních veřejných služeb.

Investiční priority určuje centrální vláda. Do budoucna se jedná o nové technologie, digitalizace a „smart“ výrobu.

Rakouský daňový systém charakterizuje značná vertikální fiskální nerovnováha. Samosprávy mají

kompetence a výdaje, které značně převyšují jejich vlastní příjmy a možnosti tyto příjmy ovlivňovat. **V roce 2016 odpovídaly samostatné daně 10 % příjmů rakouských samospráv (6 % u spolkových zemí a 15 % u obcí)**. OECD průměr pro federální státy byl 48 %. **Státní transfery a dotace odpovídaly 82 % příjmů rakouských spolkových zemí (Länder) a 65 % rozpočtů obcí.**

Zbytek příjmů samospráv pocházel z poplatků a v menší míře z výnosů z majetku samospráv a z firem vlastněných samosprávami. **Zejména obce mají relativně velké možnosti nastavit si vyšší poplatků (16 % příjmů v roce 2016) a to za vodu, kanalizace a odpady a zábavu.**

Po reformě z roku 2008 (implementováno 2014) se sdílené daně (daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, DPH atd.) na rozpočtech samospráv neuvádějí jako daně, ale jako státní transfery.

95 % všech daní vybírá v Rakousku centrální vláda. Avšak 85 % jsou sdílené daně (které ovšem účetně nejsou pro samosprávy daněmi, ale transfery).

Spolkové země vybírají méně než 1% daní. Jedná se zejména o daň pro obchodní komoru, turistickou a loveckou daň.

Obce vybírají kolem 4 % daní. Obce mají právo vybírat obecní daň z podnikání (Kommunalsteuer) a daň z nemovitosti (Grundsteuer). Kommunalsteuer odpovídá 68 % a Grundsteuer 16 % daňových příjmů obcí. **Každá firma odevzdává v rámci Kommunalsteuer měsíčně částku odpovídající 3 % vyplacených platů.** Výše je určována centrálně. Centrálně je určována i daň

z nemovitosti, kterou obce vybírají u pozemků i budov. Mají jen marginální možnost ovlivnit její výši.

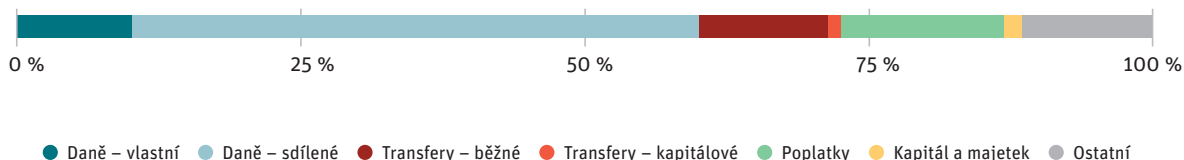
System redistribuce daňových příjmů (sdílených daní) mezi všechny tři úrovně veřejné správy určuje FAG. 13% díl transferů pro obce redistribuuje spolkové země nejpotřebnějším obcím a na specifické investice do infrastruktury. **V roce 2016 byl celkový daňový příjem Rakouska rozdělen následovně: 56% státu, 22% spolkovým zemím (kromě Vídně), 9% Vídně a 9% ostatním obcím.** V budoucnu by se redistribuční klíč pro obce měl měnit v závislosti na tom, jakou úroveň služeb péče o děti a vzdělávání daná obec poskytuje.

Zdroj: <http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/Observatory-on-Subnational-Government-Finance-and-Investment.html>

Finance města Vídeň

ZDROJE PŘÍJMŮ

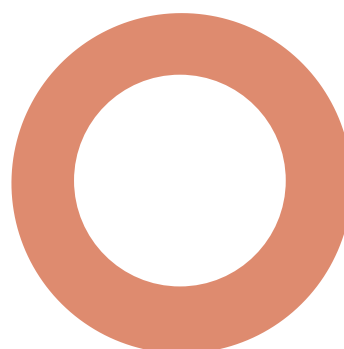
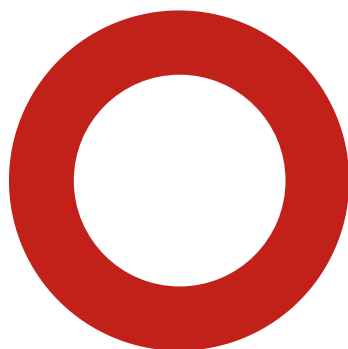
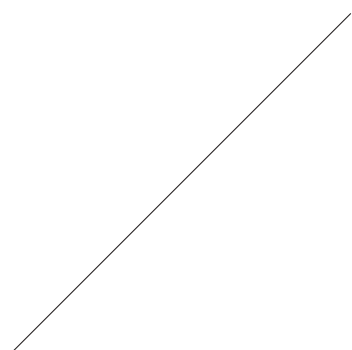
Ekonomická klasifikace příjmů

Základ daně
(data nejsou dostupná)

Účelovost transferů

Úroveň transferů

● Produkce ● Příjem a bohatství
● Kapitál ● Majetek

● Účelové

● Centrální

Bilance a dluh

±0 %

BILANCE ROZPOČTU

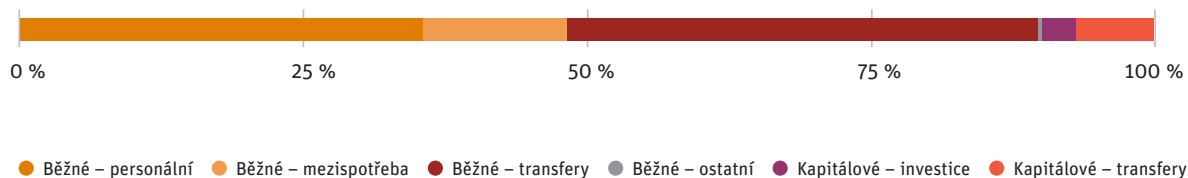
55 %

DLUH JAKO PROCENTO
ROČNÍCH PŘÍJMŮ

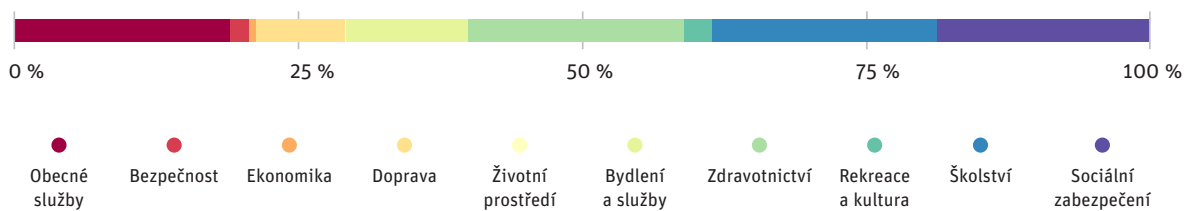
Finance města Vídeň

SLOŽENÍ VÝDAJŮ

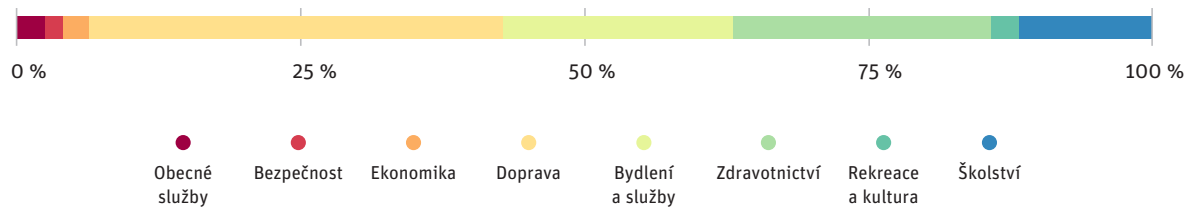
Ekonomická klasifikace výdajů

Funkční klasifikace výdajů

Funkční klasifikace kapitálových výdajů

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření (2019)

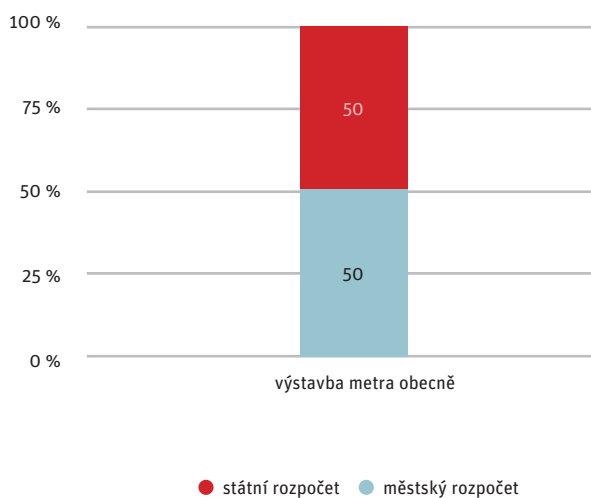
Nové úseky metra

Výstavba metra ve Vídni obecně

V zásadě je 50 % výstavby metra financováno městem Vídeň a 50 % rakouským státem. To zahrnuje veškeré náklady vzniklé v průběhu výstavby nové linky (náklady na vývoj, náklady na výstavbu, počáteční vybavení novými vozidly atd.). Tyto náklady se mohou v jednotlivých fázích výstavby velmi lišit, ale v zásadě platí výše uvedený poměr. Naposledy byl v září 2017 otevřen úsek Reumannplatz – Oberlaa v délce 4,6 km. Přípravuje se nový úsek linky U5 mezi Karlsplatz a Frankhplatz v délce cca 2,5 km (v úseku Karlsplatz – Rathaus povede ve stopě stávající linky U2) s plně automatizovaným provozem, což vyžaduje nákladné úpravy nástupišť, tzn. náklady, které dosud nevznikly při žádném prodloužení metra.

Výstavba metra ve Vídni

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Východní okruh (od 2001)

Rychlostní silnice S1 – Wiener Außenring Schnellstraße v délce cca 47 km

Východní část dálničního okruhu kolem Vídně; jejím cílem je uvolnit kapacitní komunikace ve městě.

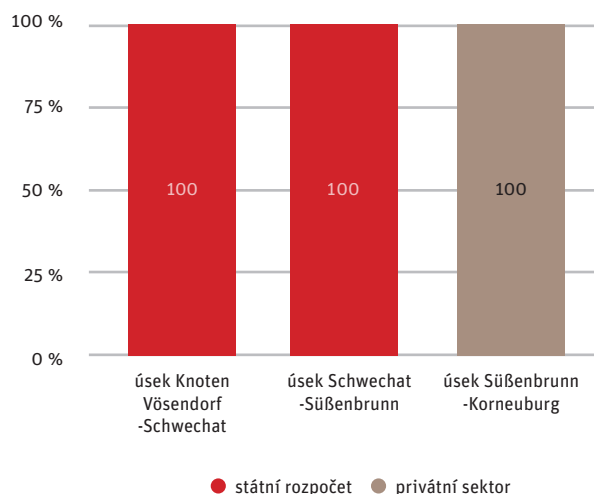
1) Úsek mezi uzly Vösendorf a Schwechat má délku 16,2 km a stavební práce byly zahájeny na podzim 2001 a plně dokončeny na jaře 2006.

2) Plánován je cca 19km úsek mezi uzlem Schwechat a Süßenbrunnem. Součástí plánované stavby bude 8,2 km dlouhý tunel pod Dunajem a přilehlým národním parkem Donauauen. Plánovaný začátek stavby je v roce 2020, zprovoznění pak na rok 2025. Očekávané investiční náklady na tento úsek jsou 1,9 mld. EUR. Oba uvedené úseky má ve svém referátu státní dálniční společnost ASFiNAG.

3) Úsek mezi uzlem Eibesbrunn a sjezdem Süßenbrunn má délku cca 23 km a byl budován v období 2007-2009. Součástí trasy jsou i tři tunely o celkové délce cca 7 km. Na výstavbu a provoz tohoto úseku má koncesi Bonaventura, konsorcium firem Alpine (stavební firma), Hochtief (stavební firma) a Egis (developer infrastruktury).

Rychlostní silnice S1 – Wiener Außenring Schnellstraße

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření, <https://www.rsd.cz>, <http://www.praha.eu/>, Wikipedia